

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Tiesāšanās Procedūras](#) > [Civillietas](#) > [Procedūru Termiņi](#) > France

Procedūru termiņi

 Francija

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Francijas tiesībās ir paredzēti “noilguma termiņi” (*délais de prescription*), “ierobežojuma termiņi” (*délais de forclusion*) un procesuālie termiņi (*délais de procédure*).

Noilguma termiņi ir laikposmi, pēc kuru beigām persona iegūst tiesības uz mantu uz valdījuma pamata, ko sauc arī par ieilguma termiņu (*délai de prescription acquisitive*) vai, ja netiek izmantotas kādas tiesības, tā šīs tiesības zaudē, ko sauc arī par noilguma termiņu (*délai de prescription extinctive*). Noilguma termiņus var apturēt (*suspendu*) vai atlikt (*interrompu*).

Ierobežojuma termiņi ir īpaši stingri, un tos parasti nosaka tiesību aktos prasības celšanas nolūkā. Kad tie beidzas, arī prasību uzskata par izbeigušos. Ierobežojuma termiņus nevar pārtraukt. Parasti tos nevar arī apturēt, tomēr saskaņā ar Civilkodeksa 2241. un 2244. pantu noteiktas darbības, piemēram, tiesvedības uzsākšana, aresta uzlikšana vai cits izpildes pasākums, aptur šos termiņus.

Procesuālie termiņi (*délais de procédure*) ir termiņi, kas attiecas uz tiesvedību, kad tā ir uzsākta. Tos var noteikt ar likumu vai piemērot tiesa. Atšķirībā no ierobežojuma termiņiem tiesvedībai noteiktie termiņi neliedz celt prasību. Šos termiņus nevar pārtraukt vai apturēt.

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Saskaņā ar pašlaik spēkā esošajiem tiesību aktiem svētku dienas ir:

- 1. janvāris;
- Otrās Lieldienas;
- 1. maijs;
- 8. maijs;
- Debesbraukšanas diena;
- Svētā Gara diena;
- 14. jūlijs;
- Vissvētākās Jaunavas Marijas debesīs uzņemšanas svētki (15. augusts);
- Visu svēto diena (1. novembris);
- 11. novembris;
- Ziemassvētki (25. decembris).

Noteiktās vietās (noteiktos departamentos (*départements*) un teritoriālajās kopienās (*communités territoriales*)) ir noteiktas svētku dienas verdzības atcelšanas atzīmēšanai: 27. maijs Gvadalupe, 10. jūnijs Franču Gviānā, 22. maijs Martinikā, 20. decembris Reinjonā un 27. aprīlis Majotā.

Elzasas-Mozeles departamentos svētku diena ir arī 26. decembris un Lielā Piektdiena.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Kopš ir stājies spēkā 2008. gada 17. jūnija Likums Nr. 2008-561 (kurā iekļauti pārejas noteikumi), noilguma termiņš, pēc kura saskaņā ar vispārējām tiesībām tiek zaudētas tiesības, ir pieci gadi (iepriekš — 30 gadi).

Tomēr no šī principa ir vairāki izņēmumi, piemēram, civiltiesiskās atbildības prasībām, kas izriet no notikuma, kura rezultātā ir nodarīti miesas bojājumi, ir noteikts 10 gadu noilguma termiņš.

Ierobežojuma termiņu un procesuālo termiņu ilgums atšķiras atkarībā no lietas būtības un procedūras.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Attiecībā uz procesuālajiem termiņiem saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 640. pantu, ja darbība vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, periods tiek skaitīts no dienas, kurā notikusi darbība, notikums, lēmuma pieņemšana vai izsniegšana, kas nosaka termiņa sākumu.

Noilguma termiņš saskaņā ar parastajām tiesību normām par personiskām prasībām vai prasībām, kas skar kustamo mantu, ir noteikts kā "datums, kurā tiesību īpašnieks uzzinājis vai tam bija jāuzzina par faktiem, kas tam ļauj izmantot tiesības". Dažās jomās, piemēram, attiecībā uz civiltiesiskās atbildības prasībām, kas izriet no notikuma, ar kuru ir nodarīti miesas bojājumi, ir noteikti atsevišķi sākuma punkti. Saskaņā ar Civilkodeksa 2226. pantu par 10 gadus ilga noilguma termiņa sākumu uzskata datumu, kad sākotnējais vai smagais miesas bojājums uzskatāms par nostiprinājušos.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 664. panta 1. punktu, ja dokumentu izsniedz tiesu izpildītājs (*huissier*), izsniegšanas datums ir datums, kurā dokuments ir izsniegts personiski adresāta mājās vai dzīvesvietā, vai datums, kurā tiesu izpildītājs ir sagatavojis oficiālo ziņojumu, kurā minētas darbības, kas veiktas, lai atrastu adresātu, kuram nav ne māju, ne dzīvesvietas, ne zināmas darbavietas. Ja dokuments tiek izsniegts elektroniski, izsniegšanas datums un laiks atbilst datumam un laikam, kurā dokuments ir nosūtīts adresātam.

Ja dokuments tiek izsniegts pa pastu, saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 668. un 669. pantu izsniegšanas datums attiecībā uz sūtītāju ir vēstules izsūtīšanas datums un attiecībā uz adresātu — vēstules saņemšanas datums. Izsūtīšanas datums ir redzams uz pasta nodaļas pasta zīmoga. Saņemšanas datums ir datums, kas norādīts uz saņemšanas apliecinājuma (*récipissé*), vai datums, kurā adresāts parakstījies par saņemšanu (*émargement*). Ja dokuments tiek nosūtīts ierakstītā vēstulē kopā ar piegādes apliecinājuma veidlapu (*avis de réception*), saņemšanas datums ir datums, ko norādījis pasta pakalpojumu sniedzējs, kad vēstule ir nodota adresātam.

Izņēmuma kārtā Civilprocesa kodeksa 647. panta 1. punktā ir paredzēts, ka tiesas vai ārpus tiesas dokumenta izsniegšanas datums Francijas Polinēzijā, Volisa un Futunas Salās, Jaunkaledonijā, Francijas Dienvidjūru un Antarktīkas Zemēs un ārvalstīs attiecībā uz sūtītāju ir datums, kurā tiesu izpildītājs vai tiesas kanceleja (*greffe*) ir izsūtījis tiesas pavēli, vai datums, kurā to saņēmusi atbildīgā prokuratūra (*parquet*).

6 Ja termiņa ritējums sākas ar kādu notikumu, vai dienu, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 641. pantu, ja termiņš ir izteikts dienās, darbības, notikuma, lēmuma pieņemšanas vai izsniegšanas diena, kas nosaka termiņa sākumu, netiek iekļauta aprēķinā. Šis noteikums attiecas uz procesuālajiem termiņiem.

Izsmeltošu noilguma termiņu izsaka arī dienās, neskaitot tā notikuma dienu, kas bijis par pamatu termiņa

sākumam. Kas attiecas uz pārsūdzības termiņiem, ja dokuments nav izsniegts personiski, saskaņā ar atsevišķiem noteikumiem termiņa sākumu var atlikt līdz datumam, kurā dokuments ir faktiski paziņots personai, vai datumam, kurā tiek veikti izpildes pasākumi, pamatojoties uz attiecīgo dokumentu.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 642. pantu termiņš, kas beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, tiek pagarināts līdz nākamajai darbdienai.

Tas nozīmē, ka termiņa aprēķinā tiek iekļautas svētdienas un svētku dienas, taču tas tiek pagarināts līdz nākamajai darbdienai, ja tā beigas paredzētas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 641. pantu, ja termiņš ir izteikts mēnešos vai gados, tas beidzas termiņa pēdējā mēneša attiecīgajā datumā vai pēdējā gada mēnesī, kas sakrīt ar mēnesi, kurā notikusi darbība, notikums, lēmuma pieņemšana vai izsniegšana, kas nosaka termiņa sākumu. Ja attiecīgajā mēnesī tādas dienas nav, termiņš beidzas attiecīgā mēneša pēdējā dienā.

Ja termiņš ir izteikts mēnešos un dienās, vispirms tiek skaitīti mēneši un pēc tam dienas.

Civilprocesa kodeksa 642. panta noteikums (sk. iepriekšējo jautājumu) attiecas uz visiem termiņiem neatkarīgi no tā, vai tie izteikti dienās, mēnešos vai gados.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 641. pantu, ja termiņš ir izteikts mēnešos vai gados, tas beidzas termiņa pēdējā mēneša attiecīgajā datumā vai pēdējā gada mēnesī, kas sakrīt ar mēnesi, kurā notikusi darbība, notikums, lēmuma pieņemšana vai izsniegšana, kas nosaka termiņa sākumu. Ja attiecīgajā mēnesī tādas dienas nav, termiņš beidzas attiecīgā mēneša pēdējā dienā.

Ja termiņš ir izteikts mēnešos un dienās, vispirms tiek skaitīti mēneši un pēc tam dienas.

Civilprocesa kodeksa 642. panta noteikums (sk. iepriekšējo jautājumu) attiecas uz visiem termiņiem neatkarīgi no tā, vai tie izteikti dienās, mēnešos vai gados.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Kā izskaidrots iepriekš, termiņš, kas beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, tiek pagarināts līdz nākamajai darbdienai.

Termiņa pagarinājums līdz nākamajai darbdienai attiecas uz visām lietām un visām procedūrām.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 643. pantu, ja prasība tiek celta tiesā, kas atrodas Francijas pamatteritorijā, ierašanās (*comparution*) termiņi, termiņi parastās apelācijas sūdzības iesniegšanai (*appel*), iebilduma iesniegšanai (*opposition*), sprieduma pārskatīšanas prasības iesniegšanai (*révision*) un apelācijas sūdzības iesniegšanai par noteiktiem tiesību aktu elementiem kasācijas tiesā (*recours en cassation*) tiek pagarināti par:

- vienu mēnesi personām, kuras dzīvo Gvadelupā, Francijas Gviānā, Martinikā, Reinjonā, Majota, Senbartelmī, Senmartēnā, Senpjērā un Mikelonā, Francijas Polinēzijā, Volisa un Futunas Salās, Jaunkaledonijā vai Francijas Dienvidjūru un Antarktiskas Zemēm;

- diviem mēnešiem personām, kuras dzīvo ārvalstīs.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 644. pantu, ja prasība tiek celta tiesā, kas atrodas Gvadelupā, Francijas Gviānā, Martinikā, Reinjonā, Majotā, Senbartelmī, Senmartēnā, Senpjērā un Mikelonā vai Volisa un Futunas Salās, ierašanās termiņi, termiņi parastās apelācijas sūdzības iesniegšanai, iebilduma iesniegšanai un sprieduma pārskatīšanas prasības iesniegšanai tiek pagarināti par:

- vienu mēnesi personām, kuras nedzīvo teritoriālajā kopienā, kurā attiecīgajai tiesai ir jurisdikcija;
- diviem mēnešiem personām, kuras dzīvo ārvalstīs.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Parasti saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 538. pantu termiņš parastās apelācijas sūdzības iesniegšanai ir viens mēnesis strīdus lietās vai 15 dienas bezstrīdus lietās. Tomēr saskaņā ar vairākiem citiem noteikumiem šajā ziņā ir vairāki izņēmumi. Piemēram, termiņš šādas apelācijas sūdzības iesniegšanai ir 15 dienas gadījumos, kad ir pieņemti rīkojumi pagaidu noregulējuma tiesvedībā, izpildes tiesas lēmumi, bāriņtiesas lēmumi, nepilngadīgo lietu tiesas lēmumi izglītības atbalsta jautājumos u. c.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Termiņus, kuru laikā jāierodas un jāizsniedz pavēste tiesvedībā civillietās, ārkārtas gadījumos ar tiesas atļauju parasti var saīsināt. Šos termiņus var saīsināt arī, piemērojot normatīvos aktus.

Piemēram, pagaidu noregulējuma vai saīsinātajā tiesvedībā, kā arī saistībā ar paātrināto tiesvedību, pusēm var atļaut izsniegt pavēsti konkrēti norādītā datumā.

Parasti tiesas var arī nolemt atlikt lietas izskatīšanu uz vēlāku sēdes datumu, lai tajā varētu ierasties abas puses.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 647. pantu, ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur tā gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, izsniedz attiecīgajai personai personiski vietā, kur vietējie iedzīvotāji negūtu labumu no šāda pagarinājuma, ir pieļaujami tikai tādi pagarinājumi, no kuriem labumu gūst vietējie iedzīvotāji.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Ja noilguma vai ierobežojuma termiņš beidzies, procesu ir liegts uzsākt; pieteikums tiks atzīts par nepieņemamu, nevērtējot to pēc būtības.

Likumā paredzēta vai tiesas noteikta procesuālā termiņa gadījumā sods par termiņa neievērošanu ir atkarīgs no termiņa nozīmes un veicamās darbības veida. Tiesību aktos nav paredzētas sankcijas par ierašanās termiņa neievērošanu; saskaņā ar judikatūru termiņa neievērošana padara spēkā neesošu spriedumu, kas pieņemts pirms termiņa beigām, ja atbildētājs nav ieradies.

Ja puses nav ievērojušas pienācīgu rūpību, kad šim nolūkam ir bijis noteikts termiņš, visbiežāk soda ar izslēgšanu no lietu saraksta. Taču par procesuālo darbību neveikšanu var sodīt arī ar spēka zaudēšanu (piemēram, ja noteiktajā termiņā pavēste netiek iesniegta tiesas kancelejā) vai izmeklēšanas izbeigšanu lietas materiālu sagatavošanā (parastā rakstiskā procedūra).

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Nav pieejami tādi līdzekļi, kas ļauj atjaunot nokavētās tiesības vērsties tiesā – šādas ir juridiskās sekas tam, ka ir beidzies noilguma vai ierobežojuma termiņš.

Taču, ja tas ir paredzēts likumā, tiesai ir iespēja daļēji atcelt ierobežojumu, kas radies saistībā ar termiņa neievērošanu. Civilprocesa kodeksa 540. pantā ir paredzēta iespēja daļēji atcelt ierobežojumu, ja nav ievērots termiņš, kurā pārsūdzēt aizmugurisku spriedumu vai spriedumu par aizstāvētu darbību, ja puse no tās neatkarīgu apstākļu dēļ nav uzzinājusi par spriedumu laikus, lai varētu to pārsūdzēt, vai nav spējusi rīkoties.

Par tiesas lēmumu, ar ko procesuālā darbība pasludināta par spēkā neesošu, var iesniegt atbrīvojuma pieteikumu. Turklāt ar šādu anulēšanu tiek izbeigta notiekoša tiesvedība, taču tiesības celt prasību netiek ietekmētas. Tas nozīmē, ka var iesniegt jaunu pieteikumu, ja vien nav iemesla tiesvedības pārtraukšanai, jo īpaši — ja beidzies ierobežojuma termiņš.

Lēmumu izņemt lietu no lietu saraksta nevar pārsūdzēt. Tomēr pati izņemšana neietekmē tiesības celt prasību. Noilguma un ierobežojuma termiņi tiek apturēti, ja tiek izsniegta tiesas pavēste. Apturēšanu var izbeigt ar pieteikumu lietas atkārtotai iekļaušanai lietu sarakstā, norādot veiktos pasākumus, kas pamatoja tās izslēgšanu.

Saistīti materiāli

[Legifrance tīmekļa vietne — Civilprocesa kodekss \(franču valodā\)](#)

[Legifrance tīmekļa vietne — Civilprocesa kodekss angļu un spāņu valodā](#)

[Legifrance tīmekļa vietne — oficiālās brīvdienas](#)

■ Lapa atjaunināta: 12/01/2022

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.